

ئاللاھنىڭ زېمىن ئاسمىنىغا چۈشۈشنى

قانداق چۈشىنىمىز

[ئۇيغۇرچە]

﴿كيف نفهم نزول الإلهي والليل مختلف في البلدان﴾

[باللغة الأويغورية]

مۇپتى: شەيخ ئابدۇلئەرزىز ئىبنى ئابدۇللاھ باز

المفتي: الشيخ عبد العزيز بن عزيز بن باز

تەرجىمە قىلغۇچى: مەنەۋۋەر بىنتى نەئمەتۇللاھ

المترجم: منورة بنت نعمة الله

تەكشۈرۈپ بىكىتكۈچى: ن. تەمكىنى

المراجعة: ن. تمكيني

نەشىر ھوقۇقى مۇسۇلمانلارغا مەنسۇپ

1430 – 2009

islamhouse.com

ئاللاھنىڭ زېمىن ئاسمىنىغا چۈشۈشنى قانداق چۈشىنىمىز

34810- نومۇرلۇق سوئال

سوئال:

ھەدىس شەرىپتە مۇنداق دېيىلگەن «جانابى ئاللاھ ھەر كۈنى كېچىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمىنىڭ ئاخىرقى قىسمىدا زېمىن ئاسمىنىغا چۈشىدۇ»، كېچىنىڭ ئاخىرقى ئۈچتىن بىر قىسمى قاچان باشلىنىپ، قايسى ۋاقىتتا ئاخىرلىشىدۇ؟ كېچە ئوخشاش بولمىغان دۆلەتلەردە ئاللاھنىڭ زېمىن ئاسمىنىغا بىر ۋاقىتتا چۈشىشىنى قانداق چۈشىنىمىز؟.

جاۋاب:

جانابى ئاللاھنىڭ بىرىنچى قەۋەت ئاسمانغا چۈشىشى توغرىسىدا كۆپلىگەن ھەدىسلەر زىكىر قىلىنغان. مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام بۇھەقتە مۇنداق دېگەن: «پەرۋەردىگارمىز ھەر كېچىسى كېچىنىڭ ئاخىرقى ئۈچىنچى قىسمىدا زېمىن ئاسمىنىغا چۈشۈپ، كىمكى ماڭا دۇئا قىلىدىكەن ئىجابەت قىلىمەن، كىمكى مەندىن بىرنەرسە تەلەپ قىلسا بىرىمەن، كىمكى مەغپىرەت تەلەپ قىلسا گۇناھىنى كەچۈرىمەن، دەيدۇ.» ھەدىس شەرىپ.

ئەھلى سۈننە ۋەلجامائە ئالىملىرى جانابى ئاللاھنىڭ كېچىنىڭ ئاخىرقى ئۈچىنچى قىسمىدا زېمىن ئاسمىنىغا ئۆزىگە لايىق رەۋىشتە چۈشىدىغانلىقى، زېمىنغا چۈشۈش شەكلى ۋە سۈپىتىنىڭ ھېچقانداق نەرسىگە ئوخشىمايدىغانلىقى توغرىسىدا بىرلىككە كەلگەن. ئاللاھ تائالا بۇ ھەقتە مۇنداق دەيدۇ: «ئى مۇھەممەد! ئېيتقىنكى، ئۇ، ئاللاھ بىردۇر. ھەممە

ئاللاھقا مۇھتاجدۇر. ئاللاھ بالا تاپقانمۇ ئەمەس، تۇغۇلغانمۇ ئەمەس .
ھېچكىشى ئۇنىڭغا تەڭداش بولالمايدۇ». [سۈرە ئىخلاس].

يەنە بىر ئايەتتە مۇنداق دېگەن: «ھېچ شەيئى ئاللاھقا ئوخشاش ئەمەستۇر، ئاللاھ ھەممىنى ئاڭلاپ تۇرغىچىدۇر، ھەممىنى كۆرۈپ تۇرغىچىدۇر». [شۇرا سۈرىسى 11- ئايەت]. ئەھلى سۈننە ۋەلجامائە مەزھىبىدىكىلەرنىڭ كۆز قارىشىدا، ئاللاھ تائالانىڭ قۇرئان كەرىم ۋە ھەدىس شەرىپلەردە زىكىر قىلىنغان گۈزەل ئىسىم ئالىي سۈپەتلىرىنى، ئاللاھ تائالاغا لايىق بولغان ھالدا ئۇزاتقا خاس دەپ بىلىش بىلەن بىرگە، ئۇ گۈزەل ئىسىم-سۈپەتلەرنى ئۆزگەرتىمەستىن، ئىنكار قىلماستىن، مەخلۇققا ئوخشاشماستىن، ئۆز خاھىشى بويىچە شەرھىلىمەستىن، بۇ ئىسىم-سۈپەتلەرنىڭ ھەممىسىنى ھەق دەپ ئېتىقاد قىلىش ۋە ئاللاھنىڭ زاتىغا قانداق ئىمان ئېيتىش ۋاجىپ بولغان بولسا، مەزكۇر ئىسىم-سۈپەتلىرىگىمۇ شۇ دەرىجىدە ئىمان ئېيتىش ۋاجىپ بولىدۇ دەپ ئېتىقاد قىلىدۇ .

ئەھلى سۈننە ۋەلجامائە كۆز قارىشىدىكىلەر، ئاللاھنىڭ زاتىنى ھېچنەرسىگە ئوخشاشمىغان ۋە شەكىللەندۈرمىگەندەك، ئۇ زاتنىڭ سۈپەتلىرىنىمۇ ھېچنەرسىگە ئوخشاشمايدۇ ۋە ئۆز خاھىشى بويىچە شەرھىلىمەيدۇ.

زېمىننىڭ قايسى يېرى بولشىدىن قەتئى نەزەر ئاللاھنىڭ بىرىنچى قەۋەت ئاسمانغا چۈشىشى ئۆزىگە خاستۇر. چۈنكى ئاللاھنىڭ چۈشىشى باشقا مەخلۇقاتلارنىڭ چۈشۈشىگە ھەرگىزمۇ ئوخشىمايدۇ. ئاللاھ كېچىنىڭ ئاخىرقى ئۈچىنچى قىسمىدا پۈتۈن دۆلەتلەردىكى زېمىن ئاسمىنىغا ئۆزىگە لايىق رەۋىشتە چۈشىدۇ. ئاللاھنىڭ شەكلىنىڭ قانداق ئىكەنلىكىنى،

ئاللاھ ئۆزىلا بىلگەنگە ئوخشاش، پۈتۈن دۆلەتلەرنىڭ زېمىن ئاسمىنىغا قانداق چۈشىدىغانلىقىمۇ ئاللاھنىڭ ئۆزىگە مەلۇم.

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «ھېچ شەيئى ئاللاھقا ئوخشاش ئەمەستۇر، ئاللاھ ھەممىنى ئاڭلاپ تۇرغىچىدۇر، ھەممىنى كۆرۈپ تۇرغىچىدۇر» [شۇرا سۈرىسى 11-ئايەت]. يەنە بىر ئايەتتە: «سىلەر ئاللاھقا مىسال كەلتۈرمەڭلار يەنى ئاللاھقا بۇتلارنى ئوخشاتماڭلار، ئاللاھقا شېرىك كەلتۈرمەڭلار. ئاللاھ ھەقىقەتەن (ھەممە ھەقىقەتنى) بىلىدۇ، سىلەر ئاللاھنىڭ بۈيۈكلىكىنى بىلمەيسىلەر.» [نەھىل سۈرىسى 74-ئايەت].

كېچىنىڭ ئۈچ قىسمىنىڭ بىرىنچى قىسمى ۋە ئاخىرقى ئۈچىنچى قىسمى ھەر دۆلەت ۋە قىتئەنىڭ جۇغراپىيىلىك ئورنىغا قاراپ ئۇزۇن-قىسقا بولىدۇ ۋە ئۆزگىرىدۇ. كېچە ۋە كۈندۈزنى سىستېمىلىق ئىدارە قىلىۋاتقان ئاللاھ زېمىن ئاسمىنىغا قانداق چۈشۈشنى ئۆزى بىلىدۇ. ياخشىلىققا مۇۋەپپەقىيەت قىلغۇچى ئاللاھتۇر.

(پەزىلەتلىك شەيخ مەرھۇم شەيخ ئابدۇل ئەزىز ئىبنى بازنىڭ پەتىۋالار توپلىمى ناملىق ئەسىرىنىڭ 4-توم 420-بېتىگە مۇراجىئەت قىلىنسۇن.)